

Granuloma annulare

Dermatologie

Beter voor elkaar

Wat is granuloma annulare ?

Granuloma annulare is een onschuldige huidafwijking, gekenmerkt door huidkleurige bultjes die een ring vormen (annulare betekent ringvormig). De aandoening komt vooral bij jonge mensen op de handen en de voeten voor. De oorzaak is onbekend. Meestal geneest granuloma annulare na enkele maanden tot jaren vanzelf.

Hoe ontstaat granuloma annulare ?

De oorzaak van granuloma annulare is onbekend. In de huid is er onder de microscoop een zogenaemde granulomateuze ontsteking te zien. Waarschijnlijk is de aandoening een reactiepatroon, een soort overgevoeligheidsreactie, die door verschillende factoren in gang gezet kan worden. Tot deze uitlokkende factoren behoren infecties, beschadiging van de huid (insectenbeet, inenting) en zonlicht.

Wat zijn de verschijnselen ?

Granuloma annulare kan op elke leeftijd voorkomen, maar de meeste patiënten zijn jonger dan 30 jaar. Vrouwen zijn tweemaal vaker aangedaan dan mannen. Er zijn verschillende vormen, waarvan de gelokaliseerde vorm (op één plek of op een klein gebied van de huid) het meest voorkomt. Kenmerkend voor deze aandoening is een ring van vlakke onderhuidse bultjes, die huidkleurig zijn of een rode kleur hebben. Soms is de huid alleen maar rood en licht verheven. De ring is het beste te zien bij het strak trekken van de huid. Er is geen schilfering en de ring wordt geleidelijk groter. Vaak is er maar één ring, soms zijn er meer. Ze kunnen overal op het lichaam voorkomen, maar worden het meest frequent gezien op de handrug, de voetrug en de vingers. Meestal merk je er niets van, soms zijn de plekken wat gevoelig. Er is ook een uitgebreide variant van granuloma annulare met veel plekken op de romp, de armen en de benen, waarin de ringvorm vaak wat minder duidelijk is. Deze vorm kan erg jeuken en de patiënten zijn ouder, gemiddeld ongeveer 50 jaar.

Hoe wordt de diagnose gesteld ?

Over het algemeen zal de huidarts de diagnose al direct kunnen stellen op grond van de kenmerkende afwijkingen. In twijfelgevallen wordt onder plaatselijke verdoving een stukje huid afgenomen voor microscopisch onderzoek (een biopt).

Wat is de behandeling ?

Omdat de aandoening meestal vanzelf verdwijnt en onschuldig is hoeft, als er verder geen klachten zijn, geen behandeling te worden toegepast. Soms wordt behandeld met een zalf of crème met corticosteroiden (afgeleid van bijnierschorshormonen), eventueel afgedekt met plastic folie. Dit helpt lang niet altijd en bovendien kan de huid er dunner van worden. Beter kunnen deze corticosteroiden worden ingespoten: pijnlijk, maar wel effectiever. Ook bevriezen met vloeibare stikstof helpt bij de gelokaliseerde vorm, maar ook deze behandeling is pijnlijk en kan littekens veroorzaken.

De uitgebreide vorm wordt vaak behandeld met ultraviolet belichtingen, eventueel in combinatie met bepaalde medicijnen (PUVA behandeling). Ook medicijnen die zijn afgeleid van vitamine A (acitretine, isotretinoïne) en het geneesmiddel dapson kunnen in dat geval effectief zijn.

Wat zijn de vooruitzichten ?

In ongeveer de helft van de gevallen verdwijnen de afwijkingen van granuloma annulare spontaan binnen 2 jaar, maar ze kunnen later wel weer terugkomen en dan meestal op dezelfde plaats. Bij anderen blijven de huidafwijkingen langer bestaan.

www.ikazia.nl

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie www.huidarts.info

© 2005 Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie

Aangepast op 4-1-2007

Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht. De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.

Ikazia Ziekenhuis
Montessoriweg 1
3083 AN Rotterdam
www.ikazia.nl

Granuloma annulare
800562-NL / 2012-08